

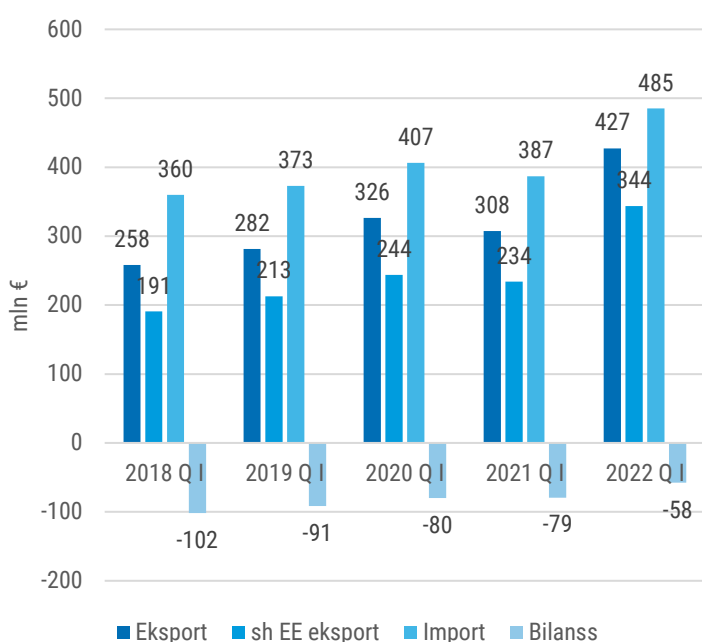
Põllumajandussaaduste ja toidukaupade väliskaubandus 2022. aasta esimeses kvartalis

Eve Paju

põllumajanduspoliitika osakonna ekspordi ja turuarenduse büroo

17.05.2022

Ülevaade on koostatud Eesti Statistikaameti andmete põhjal. Andmed jooksevhindades.

2022. a I kvartalis oli Eesti päritolu põllumajandussaaduste ja toidukaupade osakaal Eesti päritolu kogu kaupade ekspordis 10%.

Võrreldes 2021. a I kvartaliga kasvas ekspordi väärtus 39% ja impordi väärtus 25%. Kaubavahetuse puudujääk oli 58 mln eurot, mis oli 21 mln euro võrra väiksem kui aasta varem.

Eesti päritolu kaupade osatähtsus ekspordis oli 80%.

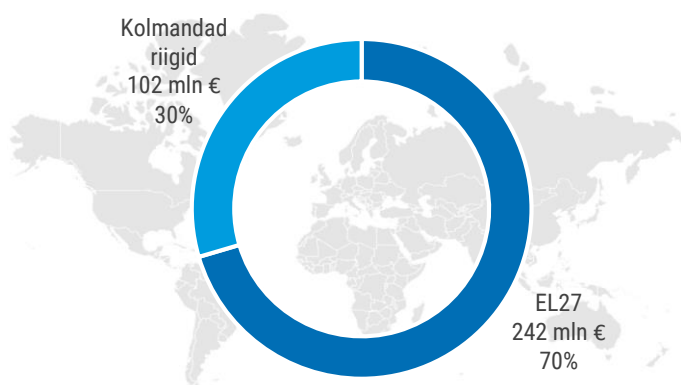
Ekspordi- ja impordihinnad on kiirelt kasvanud, mis mõjutab oluliselt kogu kaubavahetuse käivet.

Eestis toodetud või töödeldud põllumajandussaaduste ja toidukaupade eksport oli hinnanguliselt 344 mln eurot, mis võrreldes eelmise aasta sama perioodiga suurenes 47%.

Valdavalt on Eesti päritolu eksport orienteeritud EL siseturule.

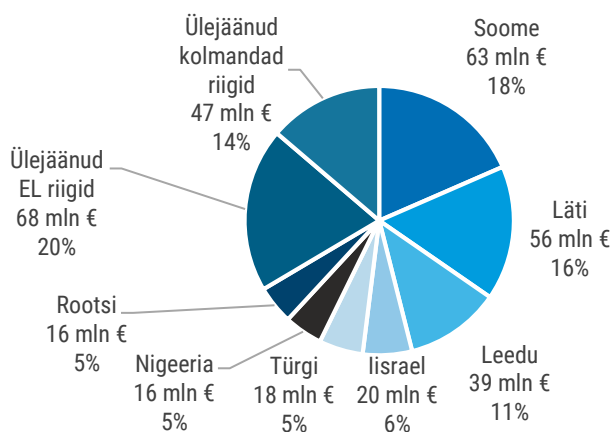
27% ekspordikäibest EL riikidesse tuli piima ja piimatoodete müügist.

Ekspordikäibest kolmandatesse riikidesse moodustas teravili 52%, kala 12%, taimsed õlid 8%, joogid ja alkohol 4%, piimatooted 3% ja muud põllumajandussaadused ja toidukaubad 21%.

EESTI PÄRITOLU KAUPADE EKSPORT

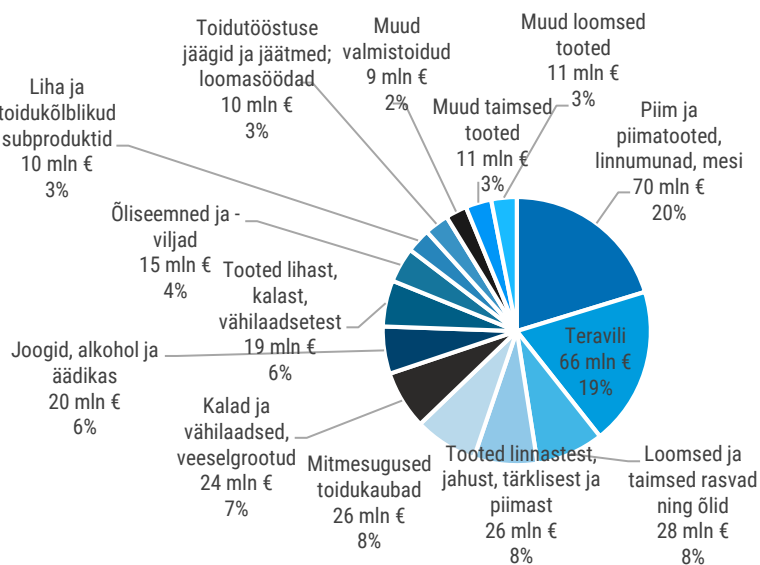
I kvartalis eksporditi kaupu kokku 86 sihtriiki.

51% ekspordikäibest moodustas kaupade müük nelja lähiriiki: Soome, Läti, Leetu ja Rootsi. Ekspordit kasvas Soome 58%, Läti 16%, Leetu 33% ja Rootsi 18%.

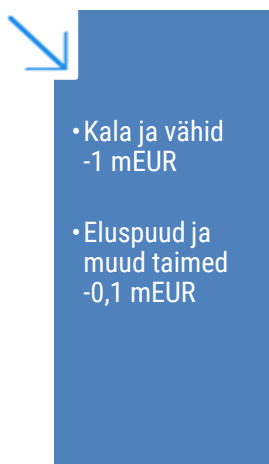
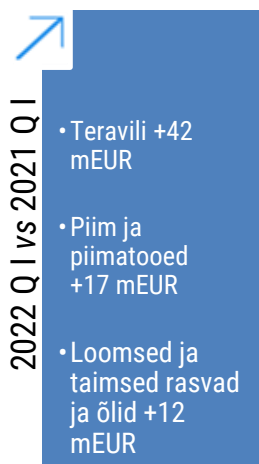
Kolmandatest riikidest olid suurimad ekspordipartnerid Iisrael, kuhu viidi enim nisu ja rapsiseemneid, Türgi, kuhu eksporditi enim otra ja kakaopastat, ning Nigeeria, kuhu viidi nisu ja pärm.

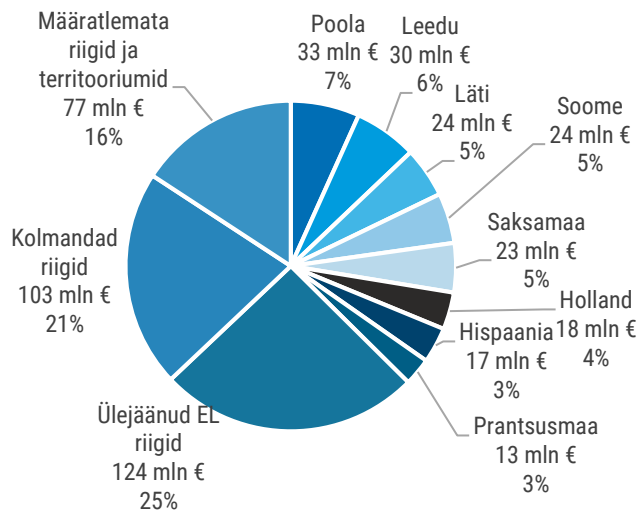
Rapsi- ja rüpsi kasvupind suurenes, 2021. a rekordsaak panustas õlikultuuride ja nende saaduste ekspordit kasvu. Teravilja ja õlikultuuride puhul tuleb arvestada, et aasta alguses kaubeldakse eelmise aasta saagiga ning eksporditavad kogused sõltuvad maailmaturu hetkeolukorrast ja laevatamise ajast. 2022. a I kvartalis eksporditi koguseliselt 2x rohkem teravilja võrreldes möödunud aasta sama perioodiga.

Piima ja piimatoodete ekspordikäibe suurenemist mõjutab hinnatõus, eksporditavad kogused näitavad tagasihoidlikumat kasvu.

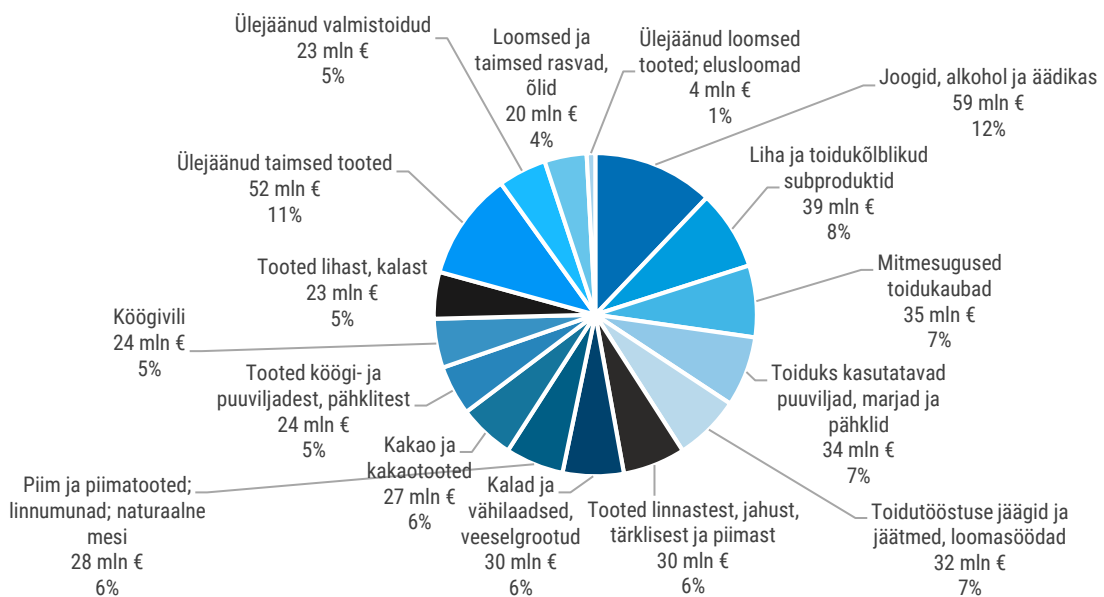
Suurimad muutused ekspordit väärtuses kaubagruppide ja sihtriikide lõikes:

Päritolu* järgi vaadatuna on sisseveetavast kaubast 63% toodetud EL liikmesriikides.

Kolmandatest riikidest veeti sisse suurimas väärtuses Venemaa, Norra, Suurbritannia, Elevantuuranniku, Ukraina ja Ameerika Ühendriikide päritolu kaupa.

Suurimad muutused impordi väärtuses kaubagruppide ja saatjariikide* lõikes:

*saatjariik – riik, kust kaup on vahetult saabunud

2022 Q I vs 2021 Q

- Joogid, alkohol +16 mEUR
- Loomsed ja taimsed rasvad ja õlid +11 mEUR
- Liha ja söödav rups +9 mEUR

- Kaubagruppide lõikes impordikäibe langust ei toimunud

- Läti +25 mEUR
- Leedu +13 mEUR
- Soome +9 mEUR

- Ecuador -0,8 mEUR
- Kasahstan -0,5 mEUR
- Kolumbia 0,4 mEUR

PEAMISED KAUBAARTIKLID

Eesti päritolu põllumajandussaaduste ja toidukaupade eksport 2022 Q I vs 2021 Q I, mln € -
15 peamist väljaveoartiklid

Kaubaartikkel	2022 Q I mln €	2021 Q I mln €	2022 Q I vs 2021 Q I mln €	2022 Q I vs 2021 Q I muutus %
Nisu ja meslin	5,4	35,6	30,2	561,3
Piim ja röõsk koor, kontsentreerimata	20,3	27,2	7,0	34,3
Rapsi-, rüpsiseemneõli ja nende fraktsioonid	13,6	21,5	7,9	58,2
Juust ja kohupiim	17,8	21,0	3,2	18,0
Oder	15,4	20,0	4,5	29,3
Leiva- ja saiatooted, valikpagaritooted	11,7	15,5	3,8	32,6
Rapsi- või rüpsiseemned	3,9	10,7	6,8	171,8
Külmutatud kala (v.a kalafileed)	11,4	9,7	-1,8	-15,4
Pärmid	9,1	9,5	0,4	4,7
Kastmed ning pooltooted kastmete valmistamiseks, sinep	8,8	9,2	0,4	5,1
Kaer	2,4	8,7	6,3	266,8
Elusveised	5,6	8,1	2,5	45,8
Toiduained jahust, tangudest, tärlisest või linnaseekstraktist	6,5	7,3	0,8	11,5
Linnaseõlu	5,4	7,1	1,7	32,0
Kalafileed ja muu kalaliha (k.a kalahakkliha)	6,3	6,3	0,1	0,8

Põllumajandussaaduste ja toidukaupade import 2022 Q I vs 2021 Q I, mln € -
15 peamist sisseveoartiklid

Kaubaartikkel	2022 Q I mln €	2021 Q I mln €	2022 Q I vs 2021 Q I mln €	2022 Q I vs 2021 Q I muutus %
Loomasöödana kasutatavad tooted	16,4	18,8	2,5	15,0
Kange alkohol	13,1	16,5	3,5	26,4
Viinamarjaveinid, k.a kangendatud veinid	11,9	16,1	4,2	34,9
Leiva- ja saiatooted, valikpagaritooted	13,5	15,7	2,2	16,0
Mujal nimetamata toiduvalmistised	14,9	14,4	-0,5	-3,4
Sealiha	13,4	14,1	0,7	5,2
Šokolaad jm kakaod sisaldavad toiduvalmistised	11,4	13,0	1,6	13,9
Kodulindude liha ja söödav rups	8,8	12,7	4,0	45,0
Vesi, k.a mineraalvesi ja gaseeritud vesi, magustatud	8,5	11,6	3,1	36,3
Juust ja kohupiim	8,9	11,3	2,4	26,6
Värske või jahutatud kala (v.a kalafilee)	9,1	9,8	0,6	7,1
Kohv	7,7	9,7	1,9	25,1
Kakaoad	7,7	9,2	1,5	19,8
Kalafileed ja muu kalaliha (k.a kalahakkliha)	7,5	9,1	1,7	22,1
Rapsi-, rüpsi- või sinepiseemneõli	2,1	8,8	6,6	310,2